

nemovitosti se nalézající příslušenství její (§§ 294 až 297 o. o. z.; §§ 117, 118 a 121 hor. z.) ve prospěch vykonatelné pohledávky exekujícího věřitele popsáno a odhadnuto (§ 140 cit. z.).

b) Na návrh exekventa nebo dlužníka nemá býti odhad předsevzat:

a) jestliže nemovitost u příležitosti dřívějšího, leč ještě přece před koncem dražby zastaveného neb zrušeného řízení dražebního již byla odhadnuta, od té doby neuplynul více než 1 rok a nenastala žádná podstatná změna v povaze nemovitosti. Právě tak může za těchto podmínek od nového popsání a odhadu příslušenství nějaké nemovitosti upuštěno býti, jestliže průběhem onoho roku, od předešlého exekučního řízení uplynulého, ani povaha ani objem tohoto příslušenství se podstatně nezměnily (§ 142).

β) byla-li nemovitost za účelem poskytnutí úvěru odhadnuta ústavem hypotekárním, zákonnými výhodami nadaným (čl. IV. a V. úv. zák. k ex. ř. a nař. ze dne 28. října 1865 č. 110 ř. z.);

γ) při budovách, jichž cenu lze vyšetřiti násobením ročního obnosu daní (§ 141); o tom budou vydány předpisy v cestě nařizovací. O tom, má-li se odhad předsevzítí čili nic, rozhoduje soud usnesením, proti kterémuž stěžovati si nelze (§ 239 č. 23.).

c) Mají-li býti odhadnuty pozemky rozličné kultury, mohou býti, jestliže to k správnému vyměření ceny nutným se jeví, pro jednotlivé druhy pozemků přivzati býti i zvláštní znalci. Pro odhad příslušenství nemovitosti dostačí vždy přibrání jediného přísežného znalce. Znalce jmenuje exekuční soud. Na návrh exekujícího věřitele neb dlužníka může z jistých důvodů exekuční soud též jiného znalce jmenovati.

d) Popsání a odhad nemovitostí, nezapsaných ve veřejných knihách, jakož i popsání a odhad jich příslušenství má býti vykonáno současně. Právě tak má i odhad v knihách zapsané nemovitosti vždy spojen býti s popsáním a odhadem příslušenství (§ 143).

2. Odhad věcí movitých:

a) Exekuce na movité, hmotné věci provádí se zájmem a prodejem jich (§ 249).

b) Samostatný, předcházející odhad movitostí, jež mají býti vydraženy, se nepřipouští, nýbrž odhad a vydražení mají býti tím způsobem spojeny, že k dražbě určené předměty mají býti hned na základě odhadní ceny znalcem při samé dražbě udané vyvolány. Předběžného odhadu třeba není všude tam, kde odhad dle povahy předmětů k dražbě určených odhadcům nemůže dělati žádných obtíží. Zde nedal by se náklad se samostatným odhadem, zřízením protokolu atd. spojený ospravedlniti.

c) Věci drahocenné, sklad zboží a jiné předměty, jichž odhad při dražbě samé nelze předsevzítí, má výkonný organ jedním znalcem zvlášť dáti odhadnouti.

d) Ve všech ostatních případech provádí se zvláštní předchozí odhad jen na žádost a náklad věřitelův; náhradu těchto nákladů může věřitel jen potud žádati, pokud předchozím odhadem stalo se přibrání znalce k pozdější dražbě zbytečným (§ 275).

Odchodné (jus detractus, gabella emigrationis) náleží ku zastaralým zřízením státním. Odchodné byla záplata, kteráž ze jmění (z pravidla pozůstalosti) cizince se odváděla, když totéž cizímu státu vydáno býti mělo. Později byly s četnými státy smlouvy ohledně svobody stěhování uzavřeny,

kterýmižto odvádění odchodného upraveno bylo, pro příslušníky smlouvajících států úplně zrušeno aneb jistá ulehčení stanovena. Státům, s kterými smlouvy o svobodě stěhování nebyly uzavřeny, dopouští se vydávání jmění beze srážky odchodného jen proti jistému reversu, který zásady vzájemnosti (reciprocity) obsahuje (dv. d. ze dne 18. září 1815 č. 1173 sb. zák. s., ze dne 11. července 1817 č. 1344 sb. zák. s. a ze dne 1. května 1819 č. 1577 sb. zák. s.). Státním základním zákonem ze dne 21. prosince 1867 č. 142 ř. z. čl. 4 byla posavadní ustanovení zákonná v ten smysl změněna, že v budoucnosti odchodné pouze dle zásad reciprocity vybíráno býti může.

Odkaz.

I. Pojem.

Odkazem čili legátem vyrozumívá zákon ono nařízení zůstavitele na případ smrti, kterýmž obmýšlí jistou osobu nikoliv určitým dědickým podílem vztahujícím se k celé pozůstalosti, nýbrž toliko jednotlivou věcí, jednou neb více věcí jistého druhu, nějakou sumou anebo právem, byť i hodnota toho činila největší díl pozůstalosti (§ 535 o. o. z.). Též předmět, který takto zůstaven, nazýváme odkazem, toho, jemuž byl zůstaven, odkazovníkem čili legatářem. Ten, kdo odkaz má plniti, zove se obtížený (odkazem) čili onerát. Rozdíl mezi dědictvím a odkazem nezáleží tudíž v hodnotě toho, co bylo zůstaveno, nýbrž předně v tom, že dědic nastupuje u veškerostí práv a závazků zemřelého vyjma práva a závazky ryze osobní a že takto představuje zůstavitele (srv. čl. Dědic), kdežto u odkazovníka takováto representace místa nemá. Dědic jeví se tudíž jakožto universalní sukcessor, odkazovník toliko jakožto singularní sukcessor. Dědici přísluší právo věcné proti každému působící, odkazovníku pouze právo osobní na splnění odkazu proti obtíženému. Dle toho, přibývá-li pozůstalosti anebo ubude-li jí, mění se i právo dědické, nárok odkazovníka však tím zůstává nedotknut, ač-li pozůstalost k zapravení odkazu stačí. Odkazu nemůže býti bez vůle zůstavitelovy, dědického podílu však někdy nejen bez vůle, nýbrž i dokonce proti vůli zemřelého. T. zv. zákonné odkazy t. j. příspěvky zůstavitelem nařízené dle politických předpisů k podpoře jistých veřejných ústavů ve smyslu § 694 o. o. z. nejsou pravými odkazy, nýbrž státními dávkami, leč pokud zákonný obnos převyšují. Dědictví konečně vydává soud, odkaz však obtížený. Jde-li o to, posuzovati, zda nařízení zůstavitele pokládati sluší za dědictví či za odkaz, nezáleží na výrazech, jichž zůstavitel v posledním pořizení užil, nýbrž na tom, zdali dle jeho vůle nastati má sukcesse universalní či singularní. Jest tedy na určitou sumu obmezený »dědic« po právu legatářem, přebytkem obmyšlený »legatář« však dědicem (rozh. ze dne 4. června 1862 č. 2503 Gl. U. 1529, ze dne 13. května 1857 č. 4475 Gl. U. 350, ze dne 10. března 1856 č. 11658 Gl. U. 247). Zůstavitel může i jednomu anebo více spoludědicům jistý odkaz napřed určití (t. zv. praelegát), v příčině kteréhož dlužno je pokládati za odkazovníky (§ 648 o. o. z.). V případě tomto může takový odkazovník (praelegatář) žádati plnění celého odkazu na ostatních spoludědicích beze srážky ze svého podílu dědického.

II. Náležitosti platných odkazů.

K platnosti odkazu jest zapotřebí, aby zůstavitel byl způsobilým pořizovati na případ smrti, aby odkazovník měl způsobilost dědickou, aby šetřeno bylo zákonných předpisů o platné poslední vůli (bližší o tom ve čl. Právo dědické) a konečně způsobilého předmětu (v. odst. III.).